

Ændringer på medlems- og lokaletilskudsområdet

Budgettet til støtte af foreninger er blevet forøget med 450.000 kr. fra 2014, netto 250.000 kr. efter anden budget omplacering. Det øgede budget giver mulighed for at revurdere de rammer, der er gældende for henholdsvis lokale- og medlemstilskud.

Dette notat beskriver 4 modeller for ændring af lokale- og medlemstilskud, samt en vurdering af deres økonomiske konsekvens sammenlignet med nuværende model.

De 4 modeller er:

1. Forøget medlemstilskud pr. medlem under 25 år
2. Ophævelse af 25-års reglen for indeidrætsforeninger
3. Ophævelse af 25-årsreglen generelt
4. Ophævelse af 25-årsreglen, undtagen voksenforeninger

Den nuværende ordning for lokaletilskud i Varde Kommune består i, at man giver et højt tilskud på 75 % af udgifterne hvis flertallet af medlemmerne i foreningen er under 25 år. Hvis en mindre andel af medlemmerne er under 25 år (dvs. mellem 50 – 99 % af medlemmerne) får man et lavere tilskud på 50 % af udgifterne. Foreninger der ikke har medlemmer under 25 år modtager ikke tilskud til deres udgifter.

Jf. lov om folkeoplysning skal kommunerne støtte aktiviteter for børn og unge under 25 år. Der er ikke fastsat krav om tilskuddets størrelse. Dette aktivitetstilskud kan fx gives som et medlems-tilskud. Herudover skal kommunen give tilskud til foreningernes lokaleudgifter. I loven er angivet et minimumskrav om støtte med 65 % af udgifterne. I loven er det tilkendegivet at der skal være en særlig støtte til foreninger med aktiviteter for børn og unge (§ 25), kommunen kan dog godt vælge også at give støtte til foreninger med aktiviteter til deltagere over 25 år (§ 25 stk. 3 og 4).

Hvis kommunerne opkræver gebyrer for brug af kommunale lokaler skal dette gebyr bruges til at forhøje lokaletilskudsprocenten (§ 22 stk. 4).

Ad. 1. Forøget medlemstilskud pr. medlem under 25 år

Det koster årligt 75.000 kr. for hver 5 kr. medlemstilskuddet øges/medlem under 25 år.

Beregningen er gennemført med udgangspunkt i foreningernes medlemstal i 2013.

Medlemstilskuddet er i 2014 øget med 10 kr./medlem i forhold til 2013, så det i 2014 udgør 120 kr./medlem under 25 år.

En eventuel forøgelse af medlemstilskuddet skal resultere i en tilsvarende forøgelse af kontoen for medlems-tilskud, der skal finansiere de øgede udgifter.

Ad. 2. Ophævelse af 25-års reglen for indeidrætsforeninger

Ved ophævelse af 25-års reglen for indeidrætsforeninger ydes der lokaletilskud på 75 % til alle foreninger uanset medlemmernes aldersfordeling. Med indeidrætsforeninger menes her foreninger som lejer sig ind i idrætshaller (våd- og tørhaller) og som har en fast lejeudgift/time.

Med udgangspunkt i nuværende foreninger og deres forbrug vil en ophævelse af 25-års reglen for indeidrætsforeninger årligt koste ca. 88.000 kr.

Hvis man vælger at udtage voksenforeninger så disse ikke er tilskudsberettigede er den årlige udgift ca. 54.000 kr. Foreninger der her er defineret som voksenforeninger er: billard, jagt, krocket, modeljernbaneforening, folkedansere, golf.

Vurdering af modellen

Fordelen ved modellen er, at de indeidrætsforeninger, der nu modtager 50 % i lokaletilskud, vil få løftet deres lokaletilskud til 75 %. Det vil også medføre, at indeidrætsforeningerne ikke skal være bekymrede for at optage nye medlemmer, der er over 25 år, da det ikke længere vil påvirke deres lokaletilskud.

Modellen er enkel og let at administrere, da der udbetales samme sats til alle indeidrætsforeninger.

En ulempe ved modellen er, at den kun tager højde for indeidrætsforeninger som bruger haller.

Der ydes ikke yderligere støtte til andre foreninger, der også har udgifter til indendørs lokaler.

Ved at udtage voksenforeninger for tilskud betyder det, at nogle foreninger som tidligere har fået 50 % i tilskud til lokaleudgifter ikke længere får tilskud.

Usikkerhed

Beregningen er behæftet med usikkerhed da der kan være foreninger, som ikke på nuværende tidspunkt modtager lokaletilskud, og som ønsker at få det efter de ændrede regler. Ligeledes vil det øgede lokaletilskud forbedre foreningernes økonomi, hvilket kan resultere i øget køb af lokaletid, som igen medfører et øget træk på lokaletilskudskontoen.

Ad. 3. Ophævelse af 25-årsreglen generelt

Ved ophævelse af 25-års reglen generelt ydes der lokaletilskud på 75 % til alle foreninger uanset medlemmernes aldersfordeling. Med udgangspunkt i nuværende foreninger og deres forbrug vil en generel ophævelse af 25-års reglen årligt koste ca. 422.000 kr.

Vurdering af modellen

Fordele ved modellen er, at alle de foreninger, der hidtil har modtaget 50 % i lokaletilskud, vil få løftet deres lokaletilskud til 75 %. Foreningerne ikke skal være bekymrede for at optage nye medlemmer, der er over 25 år, da det ikke vil påvirke deres lokaletilskud. Samtidig bliver foreninger der ikke tidligere har modtaget tilskud berettiget til tilskud på 75 % af deres lokaleudgifter og vil dermed opleve en betydelig forbedring af deres økonomi. Modellen er enkel og let at administrere, da der udbetales samme sats til alle foreninger.

Usikkerhed

Beregningen af nettoudgiften er behæftet med stor usikkerhed da der vil være foreninger, som ikke på nuværende tidspunkt modtager lokaletilskud, og som ønsker at få det efter de ændrede regler.

Det må forventes at denne øgede udgift vil være markant, da en lang række foreninger som ikke nu modtager nogen form for tilskud vil få betydelig støtte.

Det øgede lokaletilskud vil forbedre foreningernes økonomi, hvilket kan resultere i et øget køb af lokaletid, som igen medfører en øget træk på lokaletilskudskontoen.

Ad. 4. Ophævelse af 25-årsreglen, undtagen voksenforeninger

Hvis man vil sikre, at der ikke sker en markant udvidelse af lokaletilskudsudgifterne kan der laves en model, hvor foreninger der primært henvender sig til voksne ikke modtager tilskud. Dette vil også lægge sig op af intentionerne i loven.

Udtagning af voksenforeninger kan ske ved:

- A. Foreninger som har mindst 10 % medlemmer under 25 år modtager 75 % i tilskud til deres lokaleudgifter. Har man over 90 % medlemmer over 25 år er man defineret som en voksenforening og modtager ikke tilskud.
- B. Bestemte typer af foreninger defineres i kraft af deres aktiviteter som voksenforeninger og er dermed ikke tilskudsberettiget. Det gælder fx foreninger som: jagt, billard, folkedansere, krocket, modeljernbane, golf, landstrygere.
- C. Model A og B kan kombineres, så hvis en typisk voksenforening (B) alligevel har mindst 10 % medlemmer under 25 år er de tilskudsberettiget, da de så har børn- og ungeaktiviteter.

Ad. A. Hvis 25 års reglen ophæves for alle foreninger undtagen voksenforeninger, dog således at foreninger med mindst 10 % medlemmer under 25 år modtager 75 % i lokaletilskud er nettoudgiften ca. 140.000 kr.

Ad. B. Hvis 25 års reglen ophæves for alle foreninger undtagen voksenforeninger, dvs. at typiske voksenforeninger ikke er tilskudsberettigede, er nettoudgiften ca. 10.000 kr.

Ad. C. Hvis 25 års reglen ophæves for alle foreninger undtagen voksenforeninger, dog således at typiske voksenforeninger (B) alligevel kan modtage 75 % i tilskud hvis de har mindst 10 % medlemmer under 25 år, så er nettoudgiften ca. 146.000 kr.

Vurderingen af modellen

Modellen lægger sig mere op af intentionen i lov om folkeoplysning, end model 3, da der her er en vægtning af støtte til børn- og ungeforeninger. Fordelen med modellen er tillige, at den økonomisk er mere forudsigelig.

Hvis der lægges en % grænse (her foreslået til 10 %) vil der altid være mulighed for spekulation i forhold til optagelse/afvisning af enkelte yderligere medlemmer hvis foreningen ligger på grænsen. Omvendt kan en grænse på 10 % ses som udtryk for, at der er en vis børn- og ungeaktivitet i foreningen som berettiger til tilskud. I den nuværende ordning kan et enkelt medlem udløse tilskud og er derfor kritiseret for at den kan anspore til "proforma-medlemmer" eller give anledning til spekulation.

Nogle foreninger som tidligere har modtaget lokaletilskud vil ikke længere være tilskudsberettigede.

Usikkerhed

Det kan være vanskeligt at definere hvilke foreninger der anses som voksenforeninger, og dermed hvilke som er tilskudsberettigede. Fordelen ved at anvende en % opgørelse, evt. suppleret med den indholdsmæssige vurdering af foreningen kan derfor overvejes. Dvs. at selvom en forening er defineret som en typisk voksenforening så kan den modtage tilskud, hvis der reelt er mindst 10 % børn og unge i foreningen. En så høj procentsats må forventes at reducere spekulation i medlemsoptagelsen.

Partnerskabsaftaler

Varde Kommune har indgået to partnerskabsaftaler (jf. lov om folkeoplysning) med Idræt om dagen i Oksbøl og i Helle Hallen. Jf. aftalen modtager foreningerne 50 % i tilskud til deres udgifter til halleje, selvom der ikke er medlemmer under 25 år i foreningerne. Det anbefales at de indgåede partnerskabsaftaler fastholdes, så deres tilskudssats ikke ændres. Det vil ligeledes være muligt at indgå yderlige partnerskabsaftaler i det omfang, at ændringer i regler får utilsigtede konsekvenser for enkelte foreninger.